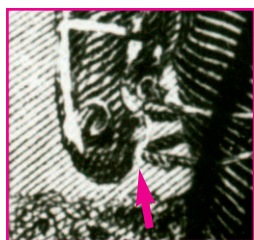
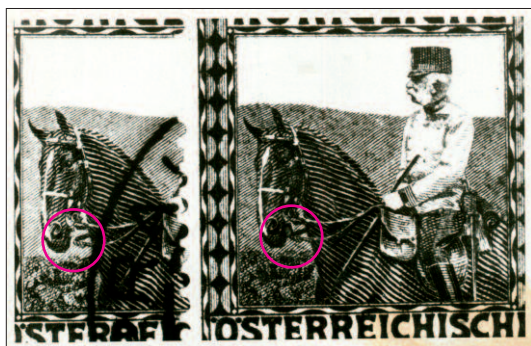

Středeční zajímavosti – tentokrát z ciziny

Pokud jsem v Praze, už mnoho let skoro každou středu po obědě věnuju dvě hodiny bezplatné poradenské službě pro členy Klubu Filatelie, kdy jim odpovídám na otázky ohledně pravosti, jakosti a ceny jejich známek a dalších filatelistických materiálů. Tradice se tak vžila, že sem přicházejí i nefilatelisté, kteří se o téhle možnosti dozvěděli od některého člena KF a také se chtějí poradit o známkách, jež mají doma. Na jednu zajímavost z minulé středy, týkající se staré rakouské známky, se teď společně podíváme.

Jde o hodnotu 60 h z emise 1908, tedy běžnou známku v nepatrné ceně. Přinesl ji starý pán, který ji našel ve sbírce svého tatínka, s uvedenou poznámkou, že jde o dosud neznámou zajímavost. Ta měla spočívat v tom, že konec uzdy není spojen s tlamou koně a v tomto místě se nachází zřetelná bílá mezera. Na druhém, kontrolním kusu, mezera chyběla. Detaily obou známek měl dokonce vyobrazené na letité (podle zažloutlosti papíru dokonce možná prvorepublikové) fotozvětšenině, kterou mi nechal k prostudování s tím, že stejných zvětšenin má doma ještě několik.

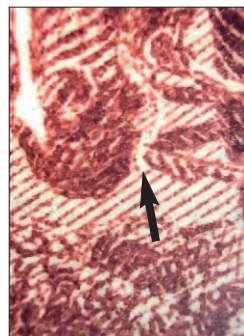

V rodině se prý traduje, že jde o cennou odlišnost, proto se o známce radil už s několika sběrateli zaměřenými na staré Rakousko, ale bezúspěšně, nic o ní nenalezli ani v katalogích. Jediné, čeho se mu prý dostalo, byla nabídka tisíc korun, když známku prodá. To se mu zdálo málo, vzhledem k rodinné legendě o její vzácnosti, a tak se raději přišel poradit k nám.

K odpovědi na jeho otázku jsem se dostal po několika dnech, když jsem něco hledal ve starém zásobníku z pozůstalosti obchodníka Mináře. Byly zde známky starého Německa a mezi nimi, zcela bez souvislosti, hned na první straně dvě červené rakouské známky 60 h 1908. Na nich jsem nikdy nespatoval nic zájma-

vého, takže bych jim nevěnoval pozornost, ale po nedávném dotazu jsem se na ně podíval lupou – a obě měly stejnou, zcela zřetelnou odlišnost: uzdu nepropojenou s tlamou! To naznačovalo, že i tenhle dávný zkušený obchodník z burzy je považoval za zajímavé a dal si je stranou.

Pak už šly věci rychle. Vyhledal jsem naši zásobu rakouských známek emise 1908, hodnota 60 h v ní byla obsažena jen jako neupotřebená, a to celkem ve 26 exemplářích. A hned první známka vykazovala stejnou „odlišnost“, pak druhá a další, nakonec jich byla většina a těch s uzdou spojenou jen několik! Když jsem si je rozdělil na dvě hromádky, na první pohled mě zaujalo, že ty druhé byly nepatrně tmavší. Po prohlídce ve zvětšení se pak ukázalo, že „přerušená uzda“ není odlišnost, ale naopak podoba standardní, kdy zdánlivě přerušené místo je ve skutečnosti součástí postroje, kroužek u tlamy (někdy se říká „huby“) koně, do něž se zapojí uzda (podrobnější popis historického postroje nechám povolanějším).

A tenhle v rytině naznačený detail je na některých známkách (nejspíš na malé části nákladu) zalit tiskovou barvou, takže uzda vypadá jako nepřerušená.

Takže ne desková vada ani jiná odlišnost, ale naopak správná podoba, přičemž obě „varianty“ – tady standardní („přerušenu“) i nahodile zalitou každý zájemce může zkusit nalézt mezi běžnými razítkovanými známkami. Vodítkem mu může být i světlejší barva u standardních a tmavší u „nepřerušenu“ (u těch jsou silnější i linky v pozadí za krkem koně a v dalších místech obrazu). Kdybychom to měli srovnat s našimi známkami, jde o obdobný případ jako u takzvaného IV. typu známek Hospodářství a věda 1923, který je ve skutečnosti rovněž pouhou tiskovou nahodilostí.

Závěr je tedy jednoznačný: Oněch nabídnutých tisíc korun by byly vyhozené peníze. Letitým legendám je prostě třeba se před jejich přijetím podívat na zoubek – v našem případě na udidlo. František BENEŠ

Poznámka redakce:

Pokud vás tahle drobnost zaujala, napište nám! „Středeční zajímavosti“ je samozřejmě více, a pokud byste chtěli, můžeme vás s nimi čas od času seznámit. A na závěr malá poznámka pro případné zájemce o bezplatnou poradnu: Zájem o ni je dokonce tak velký, že je lepší si návštěvu předem telefonicky domluvit (224 810 210).